

Briuselis, 2024 m. birželio 12 d.
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	<i>Ad hoc</i> komiteto pirma sesija siekiant parengti įgaliojimus, susijusius su Jungtinių Tautų tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje pagrindų konvencija (2024 m. balandžio 26 d.–gegužės 8 d., Niujorkas) – Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

***Ad hoc* komiteto pirma sesija siekiant parengti įgaliojimus, susijusius su Jungtinių Tautų tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje pagrindų konvencija**

(2024 m. balandžio 26 d.–gegužės 8 d., Niujorkas)

Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

1. 2023 m. gruodžio 22 d. JT Generalinės Asamblėjos 77-ojoje sesijoje buvo priimta Rezoliucija 78/230 dėl įtraukaus ir veiksmingo bendradarbiavimo mokesčių srityje skatinimo Jungtinėse Tautose. Rezoliucija buvo priimta balsų dauguma ir ją plačiai parėmė besivystančios šalys, visų pirma Afrikos grupė ir G77. Joje apibrėžiamas JT tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje pagrindų konvencijos sudarymo procesas.

2. Raginimu sudaryti naują daugiašalę konvenciją mokesčių klausimu siekiama sukurti veiksmingesnę ir įtraukesnę tarptautinę mokesčių sistemą, kuri geriau tenkintų besivystančių šalių poreikius, skatintų skaidrumą ir užtikrintų, kad visoms šalims būtų sudarytos vienodos sąlygos nustatant darbotvarkę ir formuojant pasaulinę mokesčių politiką ir taisykles. Šiuo pakeitimu siekiama ištaisyti pastebėtą esamos tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje sistemos disbalansą ir trūkumus.

3. Remiantis JT mandatu, įgaliojimus, susijusius su tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje pagrindų konvencija, turi parengti valstybės narės vadovaujamas neribotos sudėties *Ad hoc* tarpvyriausybinių komitetas. *Ad hoc* komiteto organizacinė sesija įvyko 2024 m. vasario 20–22 d. Niujorke. Buvo suplanuotos dvi nagrinėjimo iš esmės sesijos, kuriose turi būti tęsiamas pavestas darbas: pirma 2024 m. balandžio 26 d.–gegužės 8 d., antra 2024 m. liepos 29 d.–16 d., abi – Niujorke, ir iki tol šis darbas turėtų būti užbaigtas. Derybos dėl konvencijos teksto vyks vėlesniame etape.

4. Pirmininkaujant Belgijai Mokesčių klausimų darbo grupė (aukšto lygio) reguliariai stebėjo JT proceso raidą ir koordinavo Europos Sąjungos bei jos valstybių narių pozicijas Taryboje. Pirmininkaujanti Belgija pateikė pasiūlymą dėl pozicijos Sąjungos bei jos valstybių narių vardu ir atsižvelgė į visas valstybių narių nuomones, kad būtų pasiekta bendra pozicija. 2024 m. balandžio 25 d. buvo patvirtinta pozicija Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu, kurios turi būti laikomasi *Ad hoc* komiteto pirmoje nagrinėjimo iš esmės sesijoje¹. Pozicijoje pasisakoma už tvirtą Jungtinių Tautų tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje sistemą, kad būtų užtikrinta sąžininga, įtrauki ir veiksminga pasaulinė mokesčių sistema. Pozicijoje pabrėžiama taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos, įtraukaus ir teisingo bendradarbiavimo mokesčių srityje svarba ir pasaulinio dialogo skatinimas siekiant politikos sinergijos. ES pritaria siūlomoms konvencijos suderinimui su esamomis tarptautinėmis mokesčių iniciatyvomis, kad būtų išvengta dubliavimosi ir užtikrintas nuoseklumas. ES ir jos valstybės narės pasisako už bendru sutarimu grindžiamą sprendimų priėmimą, kad būtų atspindėti visų šalių požiūriai, ir pabrėžia, kad svarbu remti darnaus vystymosi tikslus (DVT) vykdant veiksmingą mokesčių politiką.

¹ Dok. ST 9129/24 REV 1.

5. Per *Ad hoc* komiteto pirmą nagrinėjimo iš esmės sesiją vykusiose diskusijose daugiausia dėmesio skirta galimai įgaliojimų struktūrai, įskaitant esminius konvencijos elementus ir galimas aukšto lygio įsipareigojimų temas. Sesijoje taip pat svarstytas klausimas, kaip tuo pačiu metu parengti ankstyvuosius protokolus.
6. Esminiais klausimais svarbiausiose diskusijose daugiausia dėmesio skirta vidaus išteklių sutelkimo koncepcijai ir gebėjimų stiprinimo vaidmeniui, veiksmingo didelės grynosios vertės turto turinčių asmenų apmokestinimo svarbai ir galimoms mokestinėms priemonėms aplinkos iššūkiams spręsti. Labiausiai ginčytini klausimai buvo teisingas daugiašalių įmonių pajamų apmokestinimas ir tarpvalstybinių sandorių apmokestinimas. Taip pat kyla dubliavimosi su EBPO dviejų ramsčių sprendimu rizika. Kitas nesutarimus keliantis klausimas buvo galimas ankstyvųjų protokolų rengimas, konkrečiai – ar pirmiausia parengti pagrindų konvenciją ir tik po to – protokolus, ar tuo pačiu metu parengti protokolus skubiais klausimais. Delegacijų iškelti galimi klausimai, skirti ankstyviesiems protokolams, buvo, be kita ko, šie: neteisėti finansiniai srautai, tarpvalstybinių paslaugų apmokestinimas, skaitmeninės ekonomikos apmokestinimas, ginčų prevencija ir sprendimas, didelės grynosios vertės turto turinčių asmenų apmokestinimas, aplinkosaugos iššūkiai, keitimasis informacija ir mokesčių paskatos.
7. *Ad hoc* komiteto pirmininkas pasiūlė tolesnių veiksmų tvarkaraštį, įskaitant pirmojo įgaliojimų projekto išplatšinimą ir galimybes JT valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams pateikti rašytinius pareiškimus rengiantis antrai nagrinėjimo iš esmės sesijai.

8. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės aktyviai dalyvavo diskusijose *Ad hoc* komitete. ES delegacija Jungtinėse Tautose ES ir jos valstybių narių vardu ir Belgija, kaip Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ES valstybių narių vardu, pateikė sutartą poziciją 2024 m. balandžio 26 d. prasidėjus *Ad hoc* komiteto pirmai nagrinėjimo iš esmės sesijai. Bendrajai pozicijai pritarė ir ją papildė kitos sesijoje dalyvavusios valstybės narės. Posėdžio metu pirmininkaujanti Belgija, ES delegacija ir Komisijos tarnybos glaudžiai bendradarbiavo, kad reguliariai rengtų ES keitimosi informacija ir koordinavimo posėdžius. Taip pat buvo leista virtualiai dalyvauti sostinių delegacijoms ir Briuselyje įsikūrusiems patarėjams / atašė mokesčių klausimais. Šie posėdžiai buvo rengiami pakaitomis su JT regioninės Vakarų Europos ir kitų valstybių grupės (WEOG) posėdžiais, po kurių visos ES valstybės narės buvo informuotos apie naujausias diskusijas. Kaip aptarta vietoje, buvo vykdoma informavimo veikla, skirta trečiosioms valstybėms, ir įvyko susitikimai su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės organizacijomis.
9. *Ad hoc* komiteto pirma nagrinėjimo iš esmės sesija buvo itin svarbus žingsnis rengiant įgaliojimų, susijusių su nauja teisiškai privaloma priemone dėl tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje, projektą. Nors sesijos metu buvo patvirtinta įtraukaus, veiksmingo ir teisingo tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių srityje svarba, joje išryškėjo pastebimi įvairių JT valstybių narių ir grupių pozicijų skirtumai, ypač tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių. Dar reikia daug nuveikti, kad būtų padaryta pažanga ir, tikimasi, pasiektas bendras sutarimas kai kuriais klausimais, užtikrinant, kad šia sistema būtų veiksmingai atsižvelgta į visų šalių poreikius.